

Τεύχος 3

ΧΘΕΣ - ΣΗΜΕΡΑ - ΑΥΡΙΟ ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΑΗ-ΣΤΡΑΤΗ

Έκδοση του Συλλόγου των Απανταχού Αγιοευστρατιτών "Ο ΑΓΙΟΣ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ"
Α. Σοφίας 18 - Ν. Σμύνη - Τηλ./Fax: 210-9316644 • Ιούνιος 2009 • Διανέμεται Δωρεάν

Επίσημα από τις 15 Απριλίου 2009

ΑΗ- ΣΤΡΑΤΗΣ: ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ "ΠΡΑΣΙΝΟ" ΝΗΣΙ!

Αγιοστρατίτες και Αγιοστρατίτισσες,

Στο κέντρο του επιστημονικού ενδιαφέροντος για τις εναλλακτικές πηγές ενέργειας θα βρεθεί τα επόμενα χρόνια το νησί μας. Τα οφέλη θα είναι πολλαπλά. Μηδενική μόλυνση του αέρα, της γης και του νερού, ανάπτυξη του τουρισμού, πανελλήνια και διεθνή προβολή, νέες θέσεις εργασίας και άλλα. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι το πρόγραμμα θα συνεχιστεί και θα επεκταθεί και πέρα από την τοποθέτηση μερικών ανεμογεννητριών.

Ένα σημαντικό επίσης θέμα είναι το οικιστικό, δηλαδή η ανάγκη ανάπτυξης και διατήρησης ενός παραδοσιακού τοπικού ύφους στις κατοικίες και στα άλλα κτίρια που χτίζονται. Είκοσι νέες οικοδομικές άδειες έχουν εκδοθεί πρόσφατα και το χωριό αναπτύσσεται οικιστικά με παραθεριστικές και μόνιμες κατοικίες.

Πρέπει να διατηρηθούν στα νέα κτίρια με κάθε τρόπο όλα εκείνα τα αισθητικά μορφικά στοιχεία που χαρακτηρίζουν τον παραδοσιακό οικισμό. Υπάρχει σχετικός νόμος για το παλιό χωριό και τους όρους δόμησης του.

Όμως πρέπει να κτίσουμε με τους ίδιους κανόνες και στο υπόλοιπο χωριό και έξω από το χωριό ώστε να υπάρχει αισθητική σύνδεση με το παρελθόν και ο οικισμός να γίνεται πόλος έλξης του τουρισμού και της οικονομικής ανάπτυξης.

Όποιος έχει πάει στις Κυκλάδες απορεί πως τόσο άνδρα νησιά έχουν τέτοια ανάπτυξη. Δεν είναι μόνο το γεγονός ότι είναι κοντά στο κέντρο (αυτό λύνεται με γρήγορα πλοία και σε μας) είναι κυρίως οι πανέμορφοι παραδοσιακοί τους οικισμοί αλλά και το γεγονός ότι όλα τα νέα σπίτια χτίζονται με οικολογική ενότητα που σέβεται και διατηρεί την παράδοση.

Πρέπει όχι μόνο να τους μιμηθούμε αλλά να τους ξεπεράσουμε.

**Καλό καλοκαίρι,
Γιώργος Σιγάλας**

Την Τετάρτη 15 Απριλίου επισκέφθηκε το νησί μας ομάδα πολιτικών, επιστημόνων και Ακαδημαϊκών με σκοπό να ανακοινώσουν επίσημα την επιλογή του Αη -Στρατή ως το πρώτο "Πράσινο νησί" στην Ελλάδα. Στην ομάδα ήταν μεταξύ άλλων:

Ο γενικός γραμματέας έρευνας και τεχνολογίας κ. Τσαλίδης Φίλιππος, ο νομάρχης Λέσβου κ. Βογιατζής Παύλος, ο γενικός γραμματέας περιφέρειας Β. Αιγαίου κ. Ιωάννης Λέκκας, ο Έπαρχος Λήμνου, ο βουλευτής Λέσβου κ. Ιωάννης Γιαννέλης, ο Αντιπρύτανης του Παν. Αιγαίου, οι καθηγητές του Παν. Αιγαίου κ. Νικητάκος, κ. Βατίστας και κ. Λίλας, ο πρόεδρος του ΚΑΠΕ κ. Αγαπητίδης. Από την ΔΕΗ Ανανεώσιμες Α.Ε. ο κ. Γκαρής.

Στην αίθουσα της κοινότητας παρουσία αρκετών Αγιοστρατιτών έγινε παρουσίαση του προγράμματος και του χρονοδιαγράμματος υλοποίησής του. Στη συνέχεια, έγινε επίσκεψη στο μουσείο της Δημοκρατίας, στη Μαράσλειο σχολή και στο χώρο όπου θα τοποθετηθούν οι ανεμογεννήτριες.

Ενημερωτικό έντυπο του Συλλόγου

Απανταχού Αγιοευστραπιτών

“Ο Άγιος Ευστράτιος”

Εκδίδεται κάθε εξάμηνο

Υπεύθυνος σύμφωνα

με το νόμο: Γιώργος Νικολέτος

Αρχισυντάκτης: Γιώργος Σιγάλας

Σε αυτό το τεύχος συνεργάστηκαν:

Ελισάβετ Ζέρβα, Άρις Κουνενίδης,

Γιάννης Κουτσουρίδης, Πανάγος

Κριτσίκης.

Τα ενυπόγραφα άρθρα εκφράζουν τις απόψεις των συγγραφέων τους.

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Κοινότητα: 22540 - 93210

Κ.Ε.Π.: 22540 - 93312

Αστυνομία: 22540 - 93201

Λιμεναρχείο: 22540 - 93393

Ταχυδρομείο: 22540 - 93221

Ιατρείο: 22540 - 93222

ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

“ΤΑΞΙΑΡΧΗΣ”

ΔΕΥΤΕΡΑ - ΤΕΤΑΡΤΗ - ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

ΑΠΟ ΛΑΥΡΙΟ ΜΕΧΡΙ ΚΑΒΑΛΑ

ΤΗΛ. 22920-69380

“ΑΙΟΛΙΣ”

ΣΥΝΔΕΣΗ ΜΕ ΛΗΜΝΟ

ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ ΕΚΤΟΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΤΗΛ. 22540-93417

Όσοι αλλάξατε διεύθυνση να μας ενημερώσετε για να λαμβάνετε έγκαιρα το έντυπο, διάφορα ενημερωτικά, κλπ.

Μήνυμα του Προέδρου του Συλλόγου

υποστήριξή τους και την εμπιστοσύνη που μας έδειξαν.

Ο χρόνος που πέρασε μας έμαθε πολλά αλλά κυρίως μας έφερε κοντά και μας έδωσε την ευκαιρία να πραγματοποιήσουμε ένα μέρος από τις προσδοκίες και τα όνειρά μας σαν ομάδα.

Οι χοροεσπερίδες που πραγματοποιήσαμε τόσο το 15αύγουστο όσο και τις Απόκριες στέφθηκαν με μεγάλη επιτυχία. Ο Σύλλογος βράβευσε κατά τη διάρκεια του έτους μαθητές του σχολείου του Αη-Στράτη που άριστευσαν και στάθηκε κοντά στους τελειόφοιτους του Λυκείου που πραγματοποίησαν την σχολική τους εκδρομή.

Συμπληρώσαμε κιόλας ένα χρόνο κυκλοφορίας της εφημερίδας μας και είμαστε στην ευχάριστη θέση να χαιρετίσουμε όλα τα μέλη μας για την

Ένα σημαντικό βήμα για όλους μας είναι η Τράπεζα Αίματος των Απανταχού Αγιοευστραπιτών που αποδείχτηκε μέσα στο χρόνο η αξία της όταν υπήρξε ανάγκη.

Είναι χαρά μας να βρισκόμαστε μπροστά από ένα πλήθος θετικών εξελίξεων σχετικά με το χαρακτηρισμό του νησιού μας σαν “Πράσινο νησί”. Τρίτο στον κόσμο και μοναδικό στον Ελληνικό χώρο. Τεράστιες προοπτικές ανάπτυξης και εξέλιξης ανοίγονται για τους μόνιμους κατοίκους του νησιού μας αλλά και για τον ίδιο τον Αη-Στράτη. Τα ωφέλη θα έρθουν μέσα σε μικρό χρονικό διάστημα καθώς σύντομα θα είναι αυτοσυντηρούμενο από πλευράς ενέργειας.

Ελπίζουμε ότι το Υπουργείο Αιγαίου και Εμπορικής Ναυτιλίας θα σταθεί στο πλευρό μας και θα μεριμνήσει και για το θέμα των συγκοινωνιών προς Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Μεριμνούμε ώστε φέτος το καλοκαίρι να αποφευχθούν οι περσινές ταλαιπωρίες και καθυστερήσεις των ταξιδιωτών και τα δρομολόγια να γίνονται κανονικά.

Γιώργος Νικολέτος
Πρόεδρος

Ο ετήσιος χορός του Συλλόγου

Στις 21 Φεβρουαρίου 2009, το Σάββατο μέσα στις Απόκριες, πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία και με μεγάλη προσέλευση 230 ατόμων ο καθιερωμένος εδώ και αρκετά χρόνια, ετήσιος χορός μας. Από νωρίς οι παρέες, οι αγιοστρατίτες και οι φίλοι τους κατέλαβαν τα τραπέζια του “Αρχοντικού της Φωτεινής”, μιας ευρύχωρης αίθουσας με ζωντανή μουσική στη Λεωφόρο Βουλιαγμένης, στον Άγιο Δημήτριο στην Αθήνα. Το μουσικό συγκρότημα με το απαραίτητο νησιώτικο ρεπερτόριο και το βιολί ήταν πολύ καλό και οι χοροί κράτησαν μέχρι το πρωί. Με τις ευγενικές προσφορές φίλων του Συλλόγου έγινε η κλήρωση 80 δώρων με

αποτέλεσμα μια ικανοποιητική εισφορά στο ταμείο του Συλλόγου. Να ευχαριστήσουμε όλους τους χορηγούς και ιδιαίτερα τον Θανάση Μωρέ που πρόσφερε ένα τραπέζι για τέσσερα άτομα με αστακομακαρονάδα στην ταβέρνα του, την “Βεράντα”, στον Αη-Στράτη. Η τυχερή που πέτυχε αυτό το δώρο ήταν η σύζυγος του Δημήτρη Ν. Ποθητού. Στην εκδήλωση παρεβρέθηκε ο Πέτρος Χατζηγεωργίου, ο γνωστός οινοποιός των περι-

φημων κρασιών της Λήμνου, ο οποίος και μας είχε προσφέρει δωρεάν τα κρασιά για το Πανηγύρι του Αυγούστου. Παρεπιπόντως να αναφέρουμε ότι η ποικιλία των κρασιών της Λήμνου είναι η αρχαιότερη γνωστή ελληνική ποικιλία που την εκτιμούσανε ιδιαίτερα και οι αρχαίοι Έλληνες. Παρεβρέθηκε επίσης ο Επίτιμος Πρόεδρος του Συλλόγου Άρης Κουνενίδης με την οικογένειά του.

Όλοι περάσαμε καλά, φάγαμε, ήπιαμε γλεντήσαμε, τραγουδήσαμε και χορέψαμε, συναντήσαμε γνωστούς, φίλους και συγγενείς και δώσαμε ραντεβού ξανά το καλοκαίρι στο νησί μας.

Η Γενική συνέλευση και η κοπή της βασιλόπιτας

Κυριακή πρωί, 18 Ιανουαρίου 2009. Η θάλασσα του Σαρωνικού είναι "λάδι" και από την τζαμαρία του βου ορόφου του ξενοδοχείου "Κοράλ" στο Φάληρο,

εκατόν είκοσι μέλη του συλλόγου μας, ο μεγαλύτερος αριθμός μελών που ήρθε ποτέ σε γενική συνέλευση, απόλαυσαν κουβέντα και καφέ θαυμάζοντας τη θέα της θάλασσας. Δεν ήταν βέβαια το πέλαγος μπροστά από το χωριό αλλά μας θύμιζε το νησί μας. Επρόκειτο για την Ετήσια Γενική Συνέλευση και την κοπή της βασιλόπιτας. Η τυχερή που κέρδισε το φλουρί, που ήταν μια αληθινή χρυσή λίρα προσφορά του συλλόγου ήταν φέτος η κ. Αλίκη Μάκου. Παράλληλα έγινε ο οικονομικός απολογισμός, ο απολογισμός πεπραγμένων και ο προγραμματισμός της δράσης του συλλόγου για την επόμενη περίοδο. Παρών ήταν ο Υφυπουργός

Εμπορικής Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής κ. Πάνος Καμένος καθώς και ο πρώην Υπουργός Νίκος Σηφουνάκης. Πάντα παρών και δίπλα στον σύλλογο ο Επίτιμος Πρόεδρος Α. Κουνενίδης. Την εκδήλωση τίμησε με την παρουσία του και ο Γενικός Γραμματέας Λημνικών Συλλόγων (Ο.Λ.ΣΥ) κ. Καραγιάννης.

Στην ομιλία του ο υφυπουργός μας ανακοίνωσε για το γρήγορο καράβι που δρομολογήθηκε στην γραμμή και θα εξυπηρετεί και τον Αη-Στράτη. Τόνισε το ενδιαφέρον της κυβέρνησης για το νησί, μετέφερε την πρόθεση για να γίνει ο Αη-Στράτης το πρώτο "πράσινο" - οικολογικό νησί. Μας είπε ότι θα στηρίξει κάθε προσπάθεια του συλλόγου μας και της Κοινότητας.

Συνέντευξη του Προέδρου της Κοινότητας Μπάμπη Μακρή

Π. Κριτσίκης

- **Κύριε πρόεδρε, συγχαρητήρια σε εσάς και όλο το κοινοτικό συμβούλιο για την επιλογή του νησιού μας ως το πρώτο πράσινο νησί στην Ελλάδα.**

Τι ακριβώς σημαίνει αυτό;

Ευχαριστώ πολύ για το ενδιαφέρον σας και για την ευκαιρία να επικοινωνήσουμε για τις σημαντικότερες αλλαγές που γίνονται και θα γίνουν τα επόμενα χρόνια στον Αη-Στράτη.

Πράσινο νησί για εμάς σημαίνει την προστασία, αξιοποίηση, ανάδειξη και προβολή του φυσικού περιβάλλοντος του νησιού μας μέσα από ένα πρόγραμμα ανάπτυξης με οικολογικό χαρακτήρα από τον πρωτογενή μέχρι τον τριτογενή τομέα παραγωγής καθώς και όλων των δράσεων που συμβαίνουν στο νησί μας.

Το πρόγραμμα Πράσινο νησί περιλαμβάνει στην Α' φάση την ενεργειακή ανεξαρτητοποίηση του νησιού μας μέσω αποκλειστικά ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Πρακτικά θα εκμεταλλευθούμε τον ήλιο, τον άνεμο, τα κύματα και θα εγκατασταθεί σύστημα μπαταριών και μονάδα παραγωγής υδρογόνου, ώστε να παράγουμε την απαραίτητη ηλεκτρική ενέργεια για τις ανάγκες του νησιού μας, χωρίς να έχουμε την ανάγκη του θερμικού σταθμού της ΔΕΗ ή τη διασύνδεσή μας με το εθνικό δίκτυο ενέργειας μέσω καλωδίου.

- **Πως επιτεύχθηκε αυτό;**

Το πρώτο "τσιγκλισμα" έγινε σε μία συζήτηση μεταξύ εμένα, του Νομάρχη Λέσβου και του πρωθυπουργού κατά την τελευταία επίσκεψη του πρωθυπουργού στο νησί μας το Νοέμβριο του 2007. Εγώ του παραπονιόμουν για την αναστολή εγκατάστασης της στρατιωτικής μονάδας που ήταν να εγκατασταθεί στον Αη-Στράτη. Ο πρωθυπουργός απάντησε πως υπάρχει η τάση για μείωση του στρατεύματος και κλείσιμο των περισσότερων μονάδων καθώς περνάμε στον καθαρά επαγγελματικό στρατό. Η προτροπή του ήταν να ψάξουμε εναλλακτικούς τρόπους ανάπτυξης του νησιού μας αξιοποιώντας τους δικούς του πόρους και το φυσικό του περιβάλλον ώστε η ανάπτυξή του να έχει προοπτική και μέλλον και να μην εξαρτάται από ρευστούς παράγοντες όπως η μετακίνηση μιας στρατιωτικής μονάδας.

Όταν ανακοινώθηκαν οι στόχοι της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ενέργεια όπως ο στόχος 20/20 (που σημαίνει ότι το 2020 να παράγεται στην Ευρώπη το

20% της ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (ΑΠΕ) και η δημιουργία εκατό πιλοτικών "πράσινων" περιοχών και νησιών υπήρξε ενδιαφέρον για την υλοποίηση ενός τέτοιου στόχου από την ομάδα του καθηγητή του Πανεπιστημίου Αιγαίου κ. Νικητάκου που έχει βραβευτεί στο παρελθόν για εφαρμογές καινοτομίας και πρωτοπορίας στις ΑΠΕ. Σε σχετική συζήτηση που είχε ο κ. Νικητάκος με το Νομάρχη Λέσβου κ. Παύλο Βογιατζή, ο Νομάρχης του πρότεινε να γίνει ο Αη-Στράτης "πράσινο νησί". Μου μετέφεραν την πρόταση και φυσικά συμφώνησα αμέσως. Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Λέσβου ανέλαβε το κόστος της προετοιμασίας της πρότασης και ανέθεσε με ομόφωνη απόφαση του Νομαρχιακού Συμβουλίου την προμελέτη του προγράμματος στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου, στην ομάδα του καθηγητή κ. Νικητάκου. Η προμελέτη ολοκληρώθηκε και παρουσιάστηκε τον περασμένο Σεπτέμβριο στη Μυτιλήνη. Αποτέλεσε δε βασικό πλεονέκτημα ισχυροποίησης

συνεχίζεται στην σελίδα 4

ξής του στο μέλλον μέσα από τη λειτουργία ενός εκπαιδευτικού ιδρύματος σχετικού με την "πράσινη ενέργεια". Μια "Ακαδημία Ενέργειας" για μεταπτυχιακούς φοιτητές και εκπαιδευτικούς.

- Που χωροθετείται η τοποθέτηση των ανεμογεννητριών και των φωτοβολταϊκών;

Έχει χωροθετηθεί βάση ανεμολογικής μελέτης του ΚΑΠΕ ένας χώρος στην περιοχή Ράχη του Ριζά για την τοποθέτηση 3 ανεμογεννητριών 330 KW και σε μια κοντινή πλαγιά με νότιο προσανατολισμό θα τοποθετηθούν τα φωτοβολταϊκά συστήματα.

- Ποια πιστεύετε θα είναι τα αποτελέσματα για την καθημερινότητα των κατοίκων και για την τοπική οικονομία;

Το ενεργειακό κομμάτι του προγράμματος δεν έχει άμεσο αντίκτυπο στον πολίτη. Όμως ο τουρισμός αλλά και το ακαδημαϊκό ενδιαφέρον που θα προξενήσει θα αυξήσει κατακόρυφα την επισκεψιμότητα του νησιού μεταβάλλοντας την καθημερινότητα του με την δημιουργία θέσεων εργασίας και καινούριες επιχειρηματικές ευκαιρίες. Επίσης θα αυξηθεί και η τουριστική περίοδος από τον ένα μήνα που είναι μέχρι σήμερα, σε όλο το έτος. Το παράδειγμα του Πράσινου νησιού Samsø στην Νορβηγία είναι χαρακτηριστικό, η τουριστική κίνηση δεκαπλασιάστηκε και η τουριστική περίοδος διαρκεί σχεδόν όλο τον χρόνο.

- Το πρόγραμμα αυτό έχει ως σκοπό την ενεργειακή αυτονομία του νησιού μας μέσω ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Είναι εξασφαλισμένο πως τα συστήματα που θα τοποθετηθούν θα είναι σχεδιασμένα για να καλύπτουν επαρκώς τις ανάγκες μόνο του νησιού μας και όχι με ζητούμενο την μεταφορά ενέργειας εκτός νησιού; Και το ρωτώ γιατί όλοι απευχόμαστε να γίνει το νησί μας ένα τεράστιο αιολικό πάρκο ή να μαζεύουμε προς επεξεργασία και εκμετάλλευση τα λήμματα άλλων νησιών και περιοχών.

Εξηγήσαμε ήδη το μέγεθος της ενεργειακής εγκατάστασης που περιλαμβάνει το πρόγραμμα.

Το νησί μας θα παραμείνει μη διασυνδεδεμένο με το εθνικό δίκτυο ενέργειας και έτσι θα έχει και το χαρακτηριστικό να είναι το μόνο τέτοιο νησί στον κόσμο με ενεργειακή αυτονομία αποκλειστικά από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.

Όσο για τα λήμματα όχι μόνο δεν θα δεχθούμε λήμματα άλλων περιοχών αλλά ο σχεδιασμός που υπάρχει και υλοποιείται ήδη προβλέπει την μεταφορά της ιζηματολόγησης και του οργανικού τμήματος των απορριμμάτων στον ΧΥΤΑ της Λήμνου.

- Θα παραμείνει ο σταθμός της ΔΕΗ;

Θα παραμείνει, όμως σε ψυχρή εφεδρεία. Σε περίπτωση ανάγκης χρειάζεται λιγότερο από ένα λεπτό για να αναλάβει την παροχή ενέργειας στο νησί. Αφού υπάρχουν οι απαραίτητες διασφαλίσεις, προβλέπεται μελλοντικά η μετατροπή του από θερμικό πετρελαϊκό σταθμό σε σταθμό παραγωγής ενέργειας μέσω καύσης υδρογόνου αντί πετρελαίου.

Θα ήθελα να επισημάνω ότι είναι ευτυχές το γεγονός πως φορέας υλοποίησης είναι η ΔΕΗ Ανανεώσιμες Α.Ε. που είναι θυγατρική της ΔΕΗ και διαθέτει πολύ αξιόλογα στελέχη. Έτσι δεν υπάρχει αντιπαράθεση με την ΔΕΗ επειδή θα γίνουμε παραγωγός ενέργειας αλλά μια πολύ καλή συνεργασία. Θεωρείται θέμα τιμής για την Ελλάδα να επιτύχει το συγκεκριμένο πρόγραμμα το οποίο θα τύχει και τεράστιας προβολής στο εξωτερικό.

- Προβλέπεται κατακόρυφη άνοδος της επισκεψιμότητας του νησιού μας. Έχουν γίνει οι κατάλληλες προβλέψεις για την επέκταση των συστημάτων παροχής ενέργειας για να καλύψει τις επιπλέον ανάγκες;

Στις χοροθετήσεις που γίνονται τώρα, γίνονται προβλέψεις για τυχόν μελλοντικές επεκτάσεις τόσο για τις ανεμογεννήτριες όσο και για τα φωτοβολταϊκά συστήματα. Εκτός από τον αριθμό τους μπορεί μελλοντικά να αλλάξει και η ισχύς τους αν κριθεί απαραίτητο. Ο σχεδιασμός γίνεται με προοπτική πενταπλασιασμού της απαιτούμενης ενέργειας.

- Μιας και οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας έχουν πολύ μεγάλο κόστος κατασκευής και εγκατάστασης (που όμως καλύπτεται από τα 10 εκατομμύρια ευρώ του προγράμματος) αλλά πολύ χαμηλό κόστος παραγωγής ενέργειας, θα μειωθεί το κόστος του ρεύματος για τους Αγιοστρατήτες;

Πρέπει να γίνει κατανοητό ότι η τιμή του ρεύματος στα νησιά είναι περίπου το 1/5 του κόστους παραγωγής του ρεύματος. Έχουμε όμως λόγω της ενι-

της πρότασης μας για την επιλογή του Αη-Στράτη από τον Υπουργό Ανάπτυξης κ. Χατζηδάκη ως το πρώτο "πράσινο νησί", επικρατώντας πολλών και ισχυρών υποψηφιοτήτων για την εφαρμογή του προγράμματος που υποβλήθηκαν και από άλλα νησιά.

- Ποιοι είναι οι εμπλεκόμενοι φορείς; Φορέας υλοποίησης του προγράμματος σύμφωνα με την ανακοίνωση του Υπουργού Ανάπτυξης ορίστηκε η ΔΕΗ Ανανεώσιμες Α.Ε. που είναι θυγατρική της ΔΕΗ.

Ο φορέας διαχείρισης δεν έχει συσταθεί ακόμα αλλά πιστεύουμε ότι θα είναι ένα όργανο στο οποίο θα συμμετέχουν η Κοινότητα Αγίου Ευστρατίου, η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Λέσβου, η ΔΕΗ Ανανεώσιμες Α.Ε., το ΚΑΠΕ, το ΕΜΠ και το Πανεπιστήμιο Αιγαίου ως τεχνικούς συμβούλους υπό την αιγίδα του Υπουργείου Ανάπτυξης (Γενική Γραμματεία Έρευνας Τεχνολογίας).

- Ποια τα στάδια και το χρονοδιάγραμμα μέχρι την υλοποίησή του;

Σύμφωνα και πάλι με τη δέσμευση του Υπουργού Ανάπτυξης κ. Χατζηδάκη η οικονομοτεχνική μελέτη θα ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος Μαΐου και ως το τέλος του τρέχοντος έτους θα έχει υλοποιηθεί το πρόγραμμα που αφορά τον τομέα της ενέργειας. Δηλαδή θα εγκατασταθούν τρεις ανεμογεννήτριες, φωτοβολταϊκά συστήματα καθώς και τα συστήματα σταθεροποίησης του δικτύου όπως οι μπαταρίες νέου τύπου και η μονάδα παραγωγής υδρογόνου. Στη δεύτερη φάση θα προχωρήσουμε στις εφαρμογές χρήσης υδρογόνου και ηλεκτρικής ενέργειας όπου σήμερα χρησιμοποιούμε ορυκτά καύσιμα (αυτοκίνητα, μηχανές σκάφων κ.λ.π.). Επίσης θα προχωρήσουμε και σε τεχνικές εξοικονόμησης ενέργειας με εφαρμογές ήπιας ομαλής γεωθερμίας, φωτοβολταϊκά φώτα, βιοκλιματικά κτήρια κ.λ.π.

Και τέλος να κεφαλαιοποιήσουμε την γνώση και την εμπειρία της εφαρμογής του προγράμματος και της εξέλι-

αίας τιμολογιακής πολιτικής της ΔΕΗ την ίδια τιμή με όλη την ηπειρωτική Ελλάδα και γι' αυτό η ΔΕΗ είναι ελλειμματική σε όλα τα νησιά. Αν θελήσουμε να ξεφύγουμε από αυτή την τιμολογιακή πολιτική και να ανεξαρτητοποιηθούμε ως παραγωγοί πλέον ενέργειας, θα έρθει η στιγμή που θα κληθούμε να πληρώσουμε το κόστος αντικατάστασης των συστημάτων αυτών κάτι το οποίο θα είναι δυσβάσταχτο.

Μείωση του κόστους της ενέργειας θα πετύχουμε με συστήματα εξοικονόμησης της ενέργειας όπως είναι τα συστήματα ήπιας ομαλής γεωθερμίας έτσι ώστε να παρέχουμε κεντρικά ψύξη και θέρμανση στον οικισμό χωρίς την ανάγκη χρήσης πετρελαίου και ηλεκτρικής ενέργειας.

Χρήση κατάλληλων υλικών και τεχνικών για βιοκλιματικές κατασκευές κ.λ.π.

Τα οφέλη επίσης θα έλθουν από το γεγονός ότι ο φορέας διαχείρισης του συστήματος θα πωλεί την ενέργεια στην ΔΕΗ σε τιμή πολύ υψηλότερη από την τιμή του ρεύματος της ΔΕΗ αφού θα είναι "πράσινη ενέργεια" που έχει υψηλότερη τιμή. Τα έσοδα αυτά θα χρηματοδοτήσουν εφαρμογές εκσυγχρόνησης συστημάτων που καταναλώνουν "πράσινη ενέργεια" (π.χ. κινητήρες αυτοκινήτων και σκαφών) μεταφέροντας έτσι τα οφέλη στους Αγιοστρατιήτες με άμεσο τρόπο.

- Όταν ολοκληρωθούν οι μελέτες και πριν ξεκινήσουν τα έργα, θα υπάρξει κάποια ενημέρωση των Αγιοστρατιτών σχετικά με το τι ακριβώς πρόκειται να γίνει;

Ήδη έχουν γίνει μέχρι σήμερα δύο ενημερωτικές ημερίδες. Βεβαίως θα γίνει ενημέρωση των Αγιοστρατιτών, όχι μόνο των μονίμων κατοίκων αλλά και των απανταχού Αγιοστρατιτών και των φίλων του Αη-Στράτη που πιστεύουμε ότι θα πολλαπλασιαστούν και εδώ είναι ιδιαίτερα σημαντικός ο ρόλος του "Συλλόγου των Απανταχού

Αγιοστρατιτών" αφού η συμμετοχή όλων μας είναι ο βασικός παράγοντας για την επιτυχία του προγράμματος.

- Το πρόγραμμα "πράσινο νησί" μπορεί να είναι ένα πολύ σημαντικό βήμα ώστε να γίνει το νησί μας ένας σημαντικός τουριστικός οικολογικός προορισμός. Ποια πιστεύετε ότι θα πρέπει να είναι τα επόμενα βήματα;

Ο χαρακτηρισμός "Πράσινο νησί" θα δημιουργήσει ευκαιρίες ανάπτυξης στον πρωτογενή, δευτερογενή και τριτογενή τομέα της τοπικής οικονομίας. Στον πρωτογενή που είναι η αλιεία, η κτηνοτροφία αλλά και η γεωργία που έχει εγκαταλειφθεί τις τελευταίες δεκαετίες, το γεγονός ότι τα προϊόντα προέρχονται από το "πράσινο νησί" θα αυξήσει την ζήτησή τους και την προβολή τους ακόμη και εκτός εθνικών συνόρων. Τα προϊόντα αυτά θα μπορούν να τυποποιούνται στον Αη-Στράτη αναπτύσσοντας τον δευτερογενή τομέα της τοπικής οικονομίας. Τυροκομείο, μονάδα τυποποίησης κρέατος είναι παραδείγματα προς αυτή την κατεύθυνση. Τέλος ο τριτογενής τομέας που είναι οι υπηρεσίες, θα αναπτυχθούν με την δημιουργία της Ακαδημίας ενέργειας αλλά και με την ανάπτυξη οικολογικών μορφών τουρισμού εκμεταλλευόμενοι και τον φυσικό

πλούτο του νησιού μας που πρέπει να προστατέψουμε και να αναδείξουμε. Ο αγροτουρισμός, αλιευτικός τουρισμός με την θέσπιση ζώνης αποκλειστικά παράκτιας αλιείας όπου συρόμενα και κυκλικά εργαλεία θα απαγορεύονται, ο καταδυτικός τουρισμός που προσελκύει τουρίστες υψηλού οικονομικού επιπέδου, ο περιπατητικός τουρισμός με την αξιοποίηση των παλαιών μονοπατιών, το εξαιρετικό δάσος βελανιδιάς, τις πηγές μας κ.λ.π.

- Ευχαριστώ πολύ κύριε πρόεδρε για το χρόνο σας και κουράγιο για την συνέχεια. Μπορείτε να υπολογίζετε στην συμπαράσταση και βοήθεια του συλλόγου μας σε αυτή σας την προσπάθεια που πραγματικά μπορεί να θέσει τις βάσεις για ένα λαμπρό μέλλον για το νησί μας και τους κατοίκους του.

Συμφωνώ μαζί σας έχουμε την ευκαιρία να αλλάξουμε την τύχη και το μέλλον του νησιού μας και να μετατρέψουμε το Αη-Στράτη από "τόπο εξορίας" όπως έγινε γνωστός στην Ελλάδα σε γη επαγγελίας "πράσινο νησί" γνωστό σε όλο τον κόσμο.

(Η συνέντευξη δόθηκε την Πέμπτη 19 Απριλίου 2009)

ΑΚΤΟΠΛΟΪΚΕΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Τον Μάιο 2009 έγινε εκδήλωση διαμαρτυρίας με διάφορα happenings στην Αθήνα, στο Σύνταγμα μπροστά στην Βουλή. Διοργανώθηκε από ανεξάρτητη επιτροπή Λημνίων φορέων. Συμμετείχαν ο Γραμματέας της Νομαρχιακής Επιτροπής, ο Αντιδήμαρχος Μύρινας, ο Πρόεδρος του Συλλόγου μας, ο Γενικός Γραμματέας της Ομοσπονδίας Λημνιακών Συλλόγων κ.α. με αίτημα την βελτίωση των συγκοινωνιών στα νησιά μας. Την εκδήλωση και την ομιλία του Προέδρου του Συλλόγου Γ. Νικολέτου πρόβαλε ο τηλεοπτικός σταθμός ALFA. Το κύριο αίτημα ήταν να δρομολογηθεί γρήγορο πλοίο γιατί πριν από 20 χρόνια με τον Νομικό διαρκούσε το ταξίδι 7 1/2 ώρες και σήμερα διαρκεί 14!

Να σημειώσουμε ότι η ναυτιλιακή εταιρία ΣΑΟΣ διατηρεί ακόμη την άδεια για την γραμμή χωρίς να διαθέτει πλοίο!

Ο Πρόεδρος της Κοινότητας Χ. Μακρής και το Δ.Σ. του Συλλόγου θα έχουν και φέτος το καλοκαίρι συνάντηση και συνεργασία όπως έγινε με επιτυχία και πέρσο το καλοκαίρι με στόχο την αλληλοενημέρωση και τον κοινό προγραμματισμό δράσης.

Ο Σύλλογος στηρίζει τον Πρόεδρο της Κοινότητας ο οποίος εξέφρασε την άποψη ότι ο Σύλλογος έχοντας μεγάλη ευελιξία κινήσεων μπορεί να βοηθήσει τον κοινό σκοπό της ανάπτυξης του νησιού και την σύσφιξη των σχέσεων των απανταχού αγιοστρατιτών.

ΤΟ ΠΑΝΗΓΥΡΙ ΤΟΥ ΔΕΚΑΠΕΝΤΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Το Δ.Σ. του Συλλόγου συνεπικουρούμενο από τον Επίτιμο Πρόεδρο Άρι Κουνενίδη, προτίθεται να οργανώσει και πάλι το καθιερωμένο πανηγύρι του δεκαπενταύγουστου και βρίσκεται σε συνενόηση με το Επαρχείο Λήμνου για την οικονομική ενίσχυση.

Η υπερβόσκηση και τα ελεύθερα τραγιά

Γ. Σιγάλας

Τα τελευταία χρόνια όσοι περπατάμε στο εσωτερικό του Αη-Στράτη διαπιστώνουμε ότι η χαμηλή βλάστηση είναι πλέον πολύ αραιή στις περισσότερες πλευρές του νησιού και όλες τις εποχές.

Μικρής ηλικίας αυτοφυείς βελανιδιές δεν συναντάμε σχεδόν πουθενά. Όλες οι βελανιδιές δεν έχουν φύλλα στα χαμηλά κλαδιά τους. Το φύλλωμα τους αρχίζει από το 1.5 μέτρο και πάνω.

Ορισμένες από τις αιτίες είναι οι μειωμένες βροχοπτώσεις τα τελευταία χρόνια (ευτυχώς φέτος έβρεξε λίγο παραπάνω) η υπερβόσκηση από πρόβατα και κατσίκια και τα ελεύθερα - αδέσποτα κατσίκια και τραγιά που ρημάζουν το πράσινο.

Η μείωση των βροχοπτώσεων είναι σε συνάρτηση με το παγκόσμιο πρόβλημα μεταβολής του κλίματος. Εδώ καλούνται όλες οι κυβερνήσεις να συνεργαστούν και να δράσουν για την μείωση του φαινομένου του θερμοκηπίου και της υπερθέρμανσης του πλανήτη.

Η δεύτερη αιτία όμως, δηλαδή η υπερβόσκηση και τα ελεύθερα κατσίκια είναι κάτι που "περνάει από το χέρι μας"! Μπορούμε δηλαδή να κάνουμε κάτι για να πρασινίσει το νησί μας.

Η υπερβόσκηση ξεκινάει με τις επιδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η λογική ήταν ότι όσα περισσότερα ζώα είχε ο κτηνοτρόφος τόσα περισσότερα χρήματα ως επιδότηση έπαιρνε.

Στον Αη-Στράτη υπήρχαν παλαιότερα πολλά μαντριά με αρκετά ζώα αλλά τότε οι χώροι βόσκησης ήταν πολύ καθορισμένοι για το κάθε κοπάδι καθώς στο νησί ήταν καλλιεργημένη κάθε σπιθαμή ελεύθερης γης. Τώρα που δεν υπάρχουν καλλιέργειες, τα ζώα είναι ελεύθερα να βόσκουν σε μεγάλες εκτάσεις. Γιαυτό υπάρχει μία πρώτη σκέψη οι επιδοτήσεις να μην σχετίζονται με τον αριθμό των ζώων αλλά κυρίως με τα προϊόντα τους το γάλα, το βούτυρο, το τυρί.

Το ίδιο πρόβλημα αντιμετωπίζουν και άλλα νησιά όπως είναι η Ικαρία με πολύ πιο οξυμένο πρόβλημα ερημοποίησης από την υπερβόσκηση.

Κάθε τόπος έχει μία φυσική αντοχή στην βόσκηση ώστε να υπάρχει ένας θετικός ρυθμός αναπαραγωγής στην φύση, να υπάρχει αιεφορία. Το γεωπονικό πανεπιστήμιο θα έπρεπε να κάνει και για το δικό μας

νησί μια μελέτη για την βοσκοικανότητα. Μια λύση είναι η περιφραγή μεγάλων περιοχών που δεν θα βόσκονται για λίγα χρόνια ώστε να αναγεννηθεί η βλάστηση αλλά αυτό έχει μεγάλο κόστος. Άλλη λύση οικονομικής φύσης είναι η επιδότηση για μείωση των κοπαδιών και η στροφή των κτηνοτρόφων σε άλλες αγροτικής φύσης εργασίες όπως κατάρλληδες για το έδαφος μας καλλιέργειες με φαρμακευτικά φυτά ή με φυτά που παράγουν αιθέρια έλαια που πωλούνται σε σχετικές βιομηχανίες με καλό κέρδος.

Στο νησί μας έχει παρουσιαστεί και το πρόβλημα με τα αδέσποτα κατσίκια (κυρίως τραγιά) που ξεφυγαν καθώς τα κοπάδια βόσκουν πλέον ελεύθερα. Αυτά τριγυρνάνε παντού κάνοντας ζημιές.

Ο κτηνοτρόφος Αντώνης Πανέρας μας διηγήθηκε πως στη περιοχή "Μαύρο Λάκο" είχανε μαζευτεί πολλά γίδια που είχανε ξεφύγει. Έγινε στο χωριό έκτακτη γενική συνέλευση των

κτηνοτρόφων για να βρεθεί λύση. Τελικά πήγε ο Γιάννης Μωρές με πέντε - έξι παληκάρια, μπορέσανε και τα πιάσανε και τα μεταφέρανε στο χασάπη και στον έμπορο. Ο Αντώνης μας είπε ακόμη ότι τα ελεύθερα γίδια δεν πιάνονται με παγίδες ούτε είναι λύση το κυνηγετικό όπλο αλλά ούτε και κίνητρο οικονομικό έχουν οι κτηνοτρόφοι από ένα τέτοιο κυνήγι καθώς έχουν μικρές απολαβές.

Όταν αντιληφθεί ο κτηνοτρόφος ότι έχουν φύγει γίδια πρέπει να ασχοληθεί με υπομονή, να τους σφυρίζει, να τους μιλάει για να τα φέρει πάλι στο κοπάδι. Τα θηλυκά πρέπει να τα δελεάσεις με τροφή για να μάθουν να μπαίνουν πάλι στο μαντρί.

Έτσι έκανε και με μία αγελάδα και το βόδι που είχαν αγριέψει και έτρεχαν μακριά μόλις έβλεπαν άνθρωπο. Τα άγρια έμαθαν σιγά-σιγά να πηγαίνουν κοντά στα ήμερα και να γλύφουν τους "γιαρμάδες", δηλαδή την τροφή που τους έριχνε καθημερινά, μέχρι που ημερέψαν και ανεχόντουσαν την παρουσία του και μπόρεσε να τα πιάσει.

Άλλοτε ο νόμος ορίζει ότι τα ζώα πρέπει να μαντρίζονται κάθε βράδι και να βγαίνουν με την ανατολή του ήλιου και όχι να περιφέρονται ελεύθερα συνεχώς.

Έτσι το "πράσινο νησί" μας δεν θα είναι μόνο ενεργειακά "πράσινο" αλλά θα είναι και καταπράσινο από βλάστηση.

Τα "φαντάσματα" εμφανίζονται και πάλι

Γ. Σιγάλας

Πέρσι στην εφημερίδα "ΤΑ ΝΕΑ" (15 Μαΐου 2008) είδαμε μια πρωτότυπη φωτογραφία (Φωτ. Δημ. Μιχαλάκης) με τους εννέα καθηγητές που διδάσκανε στον Αη-Στράτη και πίσω τους 31 σεντόνια που παρίσταναν τα "φαντάσματα" δηλαδή τους 31 εκπαιδευτικούς συναδέλφους τους που ενώ είχανε οργανική θέση στον Αη-Στράτη ήταν αποσπασμένοι σε άλλες υπηρεσίες στο Υπουργείο Παιδείας στην Αθήνα παίρνοντας όμως τα ίδια μόρια με αυτούς που υπηρετούσαν πραγματικά στον Αη-Στράτη.

Γιατί θυμηθήκαμε αυτό το γεγονός; Γιατί πάλι φέτος οι ιστοσελίδες κατακλυστήκανε από διαμαρτυρίες καθώς στον Αη-Στράτη διοριστήκανε με οργανική θέση πέντε! καθηγητές πληροφορικής ενώ το Γυμνάσιο-Λύκειο χρειάζεται έναν. Προφανώς για να αποσπαστούν και πάλι παίρνοντας όμως τα μόρια ενός ακριτικού νησιού. Και εμείς συμφωνούμε: διορίστε τους υπεράριθμους καθηγητές εκεί που πραγματικά χρειάζονται!

Φωτογραφικά Στιγμιότυπα

Το καΐκι

Είναι Αύγουστος, στο Αλωνίτσι, λίγο πριν τη δύση και ο Διαλυνάς ρίχνει τα δίχτυα γυαλό. Όσο και να στρέφει την προσοχή του στη δουλειά και στο μεροκάματο δεν μπορεί να μην τον μαγεύει αυτή η μπουνάτσα και η γλυκειά βραδιά που έρχεται μέσα στα απαλά χρώματα της μαγείας της φύσης. Το καΐκι, οι άνθρωποι της θάλασσας και η θάλασσα γίνονται ένα. Καλή ψαριά Διαλυνά! Γ.Σ.

Ο "χάσκος" αναβιώνει κάθε Αποκρία!

Ένα παλιό έθιμο του νησιού μας διατηρούν οι οικογένειες μέχρις και σήμερα τις απόκριες. Ο "χάσκος" είναι ένα βρασμένο αυγό με το τσόφλι του που το τρυπάνε και το κρεμάνε από το ταβάνι με μία κλωστή πάνω από το τραπέζι. Γύρω από το τραπέζι είναι η οικογένεια. Ένας το κουνάει και καθώς το αυγό αιωρείται όλοι προσπαθούν να το αρπάξουν με το στόμα τους χωρίς να χρησιμοποιούν χέρια.

Όταν κάποιος επιτέλους το αρπάξει, το τρώει, όλοι του εύχονται και μετά κάνουν τρεις κόμπους στην κλωστή που κρέμεται από ψηλά. Της βάζουν από κάτω φωτιά και καθώς αυτή καίγεται φωνάζουν όλοι μαζί "απάνω κουραδίλι"! Εάν καεί όλη μέχρις επάνω, αυτό είναι καλός οιωνός και σημαίνει ότι η χρονιά θα πάει καλά! Ο "χάσκος" γινόταν στα σπίτια αλλά και στα καφενεία του νησιού. Γ.Σ.

ΑΙΟΛΙΣ

Το ΑΙΟΛΙΣ αποπλέει από το λιμάνι του Αη-Στράτη για τη Λήμνο κάθε μέρα με το χάραμα για να εξυπηρετήσει τους Αγιοστρατίτες στις δουλειές τους. Αιολίδες ονομάζονταν οι τρεις νύμφες κόρες του Αιόλου του θεού των ανέμων στην αρχαία ελληνική μυθολογία. Το Αιολίς είναι καράβι πραγματικό και παρόλο που "κουνάει" πολύ, είναι καλοτάξιδο και σίγουρο. Έδωσε τη δυνατότητα καθημερινής και γρήγορης μεταφοράς επιβατών και αυτοκινήτων. Αναπόσπαστο πλέον στοιχείο του τοπίου του λιμανιού μας με τη χαρακτηριστική του φιγούρα αντικατέστησε με επιτυχία τον "Σαπέρα", το μεγάλο ξύλινο καΐκι που έκανε το ταξίδι στη Λήμνο να μοιάζει μεγάλη περιπέτεια. Οι πιο ηλικιωμένοι Αγιοστρατίτες θυμούνται ακόμη και την εποχή που πήγαιναν στη Λήμνο με τα κουπιά! Οι εποχές αλλάζουν πολύ γρήγορα.

Η φωτογραφία είναι από το κατάστρωμα του Αιολίς. Γ.Σ.

Το καρότσι

Το καρότσι πρωταγωνιστεί ακόμη στις μεταφορές στον Αη-Στράτη. Παρ' όλα τα αγροτικά ημφορηγά που κατέφθασαν στο νησί, επιμένει να κάνει πρόθυμα τις μεταφορές όλων όσων το χρειάζονται, όχι μόνο του ιδιοκτήτη αλλά και όλων των γειτόνων που το δανείζονται για να μεταφέρουν π.χ. βαλίτσες στο πλοίο (αλλά αμελούν συχνά να το επιστρέψουν!!). Είναι ένα οικολογικό μεταφορικό μέσο χωρίς θόρυβο μηχανής, ηχορύπανση, καυσαέρια και έξοδα συντήρησης. Γ.Σ.

Το ελεύθερο κάμπινγκ

Γ. Σιγάλας

Το καλοκαίρι του 2008 αντικρύσαμε για πρώτη φορά σε δρόμους του νησιού που οδηγούν στις παραλίες ταμπέλες που απαγόρευαν το ελεύθερο κάμπινγκ με βάση το νόμο 2160/1993 Αρθρ. 4 παρ. 12.

Η απόφαση της Κοινότητας να τοποθετήσει αυτές τις ταμπέλες άναψε πολλές συζητήσεις με υπέρ και κατά και θα μεταφέρουμε εδώ αυτές τις απόψεις καθώς μια τέτοια απόφαση επιδρά στον τουρισμό του νησιού.

Κατ' αρχάς η σχετική παράγραφος του νόμου, αναφέρει τα εξής: "Απαγορεύεται η εγκατάσταση σκηνών, η στάθμευση τροχόσπιτων σε αρχαιολογικούς χώρους, αιγιαλούς, παραλίες, παρυφές δημοσίων δασών και εν γένει κοινόχρηστους χώρους. Οι παραβάτες τιμωρούνται με φυλάκιση μέχρι τρεις (3) μήνες ή με χρηματική ποινή κ.τ.λ."

Απευθυνθήκαμε στον Πρόεδρο της Κοινότητας και μας πληροφόρησε τα εξής: υπήρξαν παράπονα και διαμαρτυρίες από ορισμένους Αγιοστρατίτες της διασποράς και άλλους που τους ενοχλούσε το ελεύθερο κάμπινγκ και σε ορισμένες περιπτώσεις και ο γυμνισμός στις παραλίες του νησιού.

"Εγώ", μας είπε, "δεν απαγορεύω, ούτε επιτρέπω τίποτα. Απλώς αναφέρω με τις ταμπέλες τι λέει ο νόμος".

Πάνω στις ταμπέλες με την απαγόρευση είδαμε επίσης αυτοκόλλητα που αντιτίθενταν και έγραφαν: "Οι διακοπές είναι ανάγκη, το ελεύθερο κάμπινγκ δικαίωμα, η προστασία της φύσης υποχρέωση". Και το υπέγραφε μία ομάδα με το όνομα "Virus" που στην ιστοσελίδα της μας πληροφορούσε ότι είναι μία ομάδα πολιτικής δράσης που έχει και το γνωστό "στέκι μεταναστών", στα Εξάρχεια, στην Αθήνα. Αυτή η ομάδα ασχολείται με τους ελεύθερους χώρους στην πόλη, τους πρόσφυγες, τους μετανάστες, την καταστολή, το δικαίωμα στο ελεύθερο κάμπινγκ και άλλα.

Σε όλα τα τουριστικά μέρη ο γυμνι-

σμός επίσης δεν είναι πάντα ανεκτός. Στον Αη-Στράτη οι γυμνιστές πηγαίνουν στις μακρινές παραλίες αλλά ορισμένοι ντόπιοι πηγαίνουν με τις οικογένειες τους για μπάνιο εκεί και ενοχλούνται από την παρουσία γυμνιστών. "Δεν μπορούμε να πάμε ούτε στον Άγιο Δημήτρη να ανάψουμε ένα κερί" λένε, μια που το γραφικό αυτό εκκλησάκι βρίσκεται στην ομώνυμη παραλία και από την πλευρά τους έχουν δίκιο. Ο γυμνισμός βέβαια στην Ελλάδα βάσει του νόμου 1399/93: "επιτρέπεται σε οργανωμένους χώρους όπως ξενοδοχεία ή κάμπινγκ μετά από ειδική άδεια του ΕΟΤ. Αυτοί οι χώροι λειτουργούν ως κέντρα παραθερισμού γυμνιστών και η "άσκηση γυμνισμού" στις εγκαταστάσεις αλλά και στον αιγιαλό και στην παραλία που βρίσκεται εμπρός, από αυτά δεν αποτελεί αδίκημα". Στον Αη-Στράτη δεν έχει εκδοθεί τέτοια άδεια από τον ΕΟΤ ούτε υπάρχει οργανωμένο γενικά κάμπινγκ όπως υπάρχει σε άλλα νησιά.

Οι άνθρωποι που ασχολούνται με τον τουρισμό στον Αη-Στράτη είπαν πως μειώθηκε πέρσυ η τουριστική κίνηση καθώς οι ελεύθεροι κατασκηνωτές άφηναν χρήματα στις ταβέρνες, στα μπαζιά αλλά και στα ενοικιαζόμενα δωμάτια καθώς οι μεγάλες παρέες συχνά μοιραζόντουσαν και έμεναν και λίγες μέρες στο χωριό. Οι ελεύθεροι κατασκηνωτές επίσης δεν ανταγωνίζονται τα ενοικιαζόμενα δωμάτια μιας και αυτά είναι πολύ λίγα και την περίοδο των διακοπών υπάρχει πληρότητα.

Μας είπαν επίσης ότι όταν οι κατασκηνωτές δεν στήνουν σκηνές στον αιγιαλό, δηλαδή στην άμμο μέχρι εκεί που σκάει το κύμα ή στην παραλία μέχρι δηλαδή 50 μέτρα από την θάλασσα, αλλά την στήνουν μέσα σε αγροκτήματα που είναι ιδιόκτητα και όχι κοινόχρηστοι δημόσιοι χώροι δεν είναι παράνομοι, εκτός και αν τους απαγορεύσει την κατασκήνωση ο ιδιοκτήτης του αγροκτήματος.

Οι ελεύθεροι κατασκηνωτές διατηρούν ως επί το πλείστον το χώρο καθαρό, σέβονται και προσέχουν τη φύση. Μην ξεχνάτε ότι τα πρόβατα που κατεβαίνουν στην παραλία λερώνουν πολύ περισσότερο κάτω από κάθε σκιά και μετά δεν μπορεί να πλησιάσει άνθρωπος. Αυτά πιθανώς πρέπει να είναι και η κύρια αιτία που οι παραλίες έχουν γεμίσει τσιμπούρια και τα οποία έχει διαπιστωθεί

ότι μεταδίδουν πολύ επικίνδυνες αρρώστιες.

Το θέμα λοιπόν είναι πολυδιάστατο και όλοι από τη μεριά τους θεωρούν ότι έχουν δίκιο. Σ' ένα μικρό τόπο όμως σαν τον δικό μας όλες οι απόψεις πρέπει να εκφράζονται αλλά και όλοι πρέπει να μάθουν να ζουν αρμονικά ανεχόμενοι τη διαφορετικότητα του άλλου. Το νησί πρέπει να παραμείνει ένας τόπος ήσυχος και φιλόξενος για όλους, χωρίς εντάσεις και να λύνονται τα προβλήματα με συζήτηση και χαμηλούς τόνους.

Ο Περικλής και η Μπέκη με τον γιο τους Φοίβο ήταν από τους πιστούς του ελεύθερου κάμπινγκ στον Άγιο Ευστράτιο. Ερχόντουσαν για χρόνια ένα ή δύο μήνες κάθε καλοκαίρι. Ήταν ενθουσιασμένοι με το νησί και τις παραλίες του και έλεγαν παντού τα καλύτερα λόγια. Έφερναν κάθε καλοκαίρι μαζί τους μεγάλες παρέες.

Στον Άγιο Δημήτρη τους γνώρισα και γω πριν λίγα χρόνια και γίναμε αμέσως φίλοι όπως γίνανε φίλοι με πολλούς αγιοστρατίτες καθώς ήταν άνθρωποι ανοιχτοί, πρόσχαροι, μορφωμένοι με προοδευτικές απόψεις και πολλά ενδιαφέροντα.

Έχουν δυο χρόνια να 'ρθούν. Μας είπαν: "μάθαμε ότι απαγορεύτηκε το ελεύθερο κάμπινγκ στον Αη-Στράτη. Έτσι και στην Ανάφη που πηγαίνουμε πλέον, απαγορεύτηκε πριν 2-3 χρόνια αλλά τώρα η κατάσταση είναι σε ισορροπία και οι ελεύθεροι κατασκηνωτές έχουν επιστρέψει. Εκεί η κοινότητα έχειβάλει κάδους σκουπιδιών σε όλες τις παραλίες και κάνει τακτική αποκομιδή. Το πιο σημαντικό είναι ότι έχειδρομολογήσει ένα μικρό λεωφορείο που συνδέει τακτικά όλες τις παραλίες με το χωριό. Σε μια παραλία στη μια άκρη πηγαίνουν οι γυμνιστές με τις οικογένειες τους, στην άλλη άκρη είναι οι ντυμένοι με τις δικές τους χωρίς να δημιουργείται πρόβλημα. Φέτος το καλοκαίρι ενώ στην Σαντορίνη υπήρχαν και τον Αύγουστο ελεύθερα δωμάτια στην Ανάφη ήταν το αδιαχώρητο".

Μια ιστορία απ' την κατοχή και την αντίσταση

Ελισάβετ Ζέρβα

“Όταν ήμουν μικρή, περίπου δέκα χρόνων, θυμάμαι πως ήρθαν στο νησί αρκετοί πολιτικοί κρατούμενοι. Ήταν το 1938 - 40 και οι αρχές και κάποιος Βουγιουκλάρης τους καλούσαν κάθε μέρα και τους πίεζαν να υπογράψουν την περίφημη "δήλωση". Κατά τη διάρκεια της κατοχής γύρω στο 1943 συνέβησαν ορισμένα τραγικά γεγονότα που άρχισαν με την εξαφάνιση μερικών κρατουμένων. Είπαν ότι είχαν δραπετεύσει αλλά πρέπει να τους είχε φυγαδεύσει η ίδια η χωροφυλακή. Με αυτό ως αφορμή οι αρχές ανακοίνωσαν ότι διαλύεται το στρατόπεδο και είπαν στους κρατούμενους ότι θα φύγουν. Οι κρατούμενοι άρχισαν τις ετοιμασίες και αποφάσισαν να πουλήσουν τις προμήθειες που είχαν μαζέψει (σιτάρια, τρόφιμα κ.λ.π) σ' ένα καλόγερο ο οποίος είπε ότι θα τους πλήρωνε αλλά τους κοροϊδεψε. Οι κρατούμενοι περίμεναν να φύγουν μια βδομάδα, ένα μήνα και τελικά τους πήρανε και τους φυλακίσανε μέσα σ' ένα οίκημα, αυτό που στεγάζει σήμερα το μουσείο, με το αιτιολογικό ότι δεν τους είχαν εμπιστοσύνη μήπως δραπετεύσουν. Μέσα φυλακίστηκε και ο Γιάννης Λίππας που ήταν καθοδηγήση και όλη η επιτροπή. Ήταν αρκετοί άνθρωποι, υπήρχαν και δύο γυναίκες και ένα παιδί. Τρόφιμα όμως δεν είχαν καθόλου, οι κρατούμενοι πεινούσαν. Από τον καλόγερο αφού δεν τους έδωσε χρήματα ζητούσαν πίσω τις προμήθειες αλλά αυτός αρνιόταν. Οι οικογένειες από τον Αη - Στράτη, Γαρουφαλίνη και Ζέρβα, ο Μιλτιάδης Γκέκας, η Δήμητρα της Περικλειδαινας που ήταν οργανωμένη, τους τροφοδοτούσαν κρυφά με ό,τι τους βρισκόταν, λίγα αυγά, ψωμί και ό,τι άλλο. Μέσα σε αυτό το κτίριο πέθαναν από αστία τελικά 40 άτομα, άνθρωποι των γραμμάτων, καθηγητές, γιατροί. Τους είχαν κλείσει μέσα τρεις μήνες. Φημολο-

γείται ότι αναγκαστήκανε να φάνε έξι ημερών ψόφιο γάιδαρο. Ντόπιοι ενήργησαν και πήγε ο Ερυθρός Σταυρός. Δεκέμβρη τους κλείσανε, Μάρτη ήρθε ο Ερυθρός Σταυρός και διαπίστωσε ότι είχαν μείνει σκελετοί από την πείνα και όταν έφυγε έστειλε τελικά για τρόφιμα κάτι μπαμπουριασμένα φασόλια αλλά κατήγγειλε το γεγονός και συνέβαλε στην απελευθέρωσή τους. Είχαν απομείνει 70-75 άτομα που οργανώθηκαν και εγκαταστάθηκαν στα περιβόλια και τρέφονταν με τις σταφίδες της κατοχής. Το Κόμμα όμως ήθελε να τους πάρει από εκεί και να τους στείλει στα βουνά. Είχε φθάσει Αύγουστος και κάποιο άτομο από εδώ, μάλλον ο πεθερός μου, ο Αγαπητός Ζέρβας, βοήθησε και συνενώθηκαν για την απόδραση. Ετοιμάστηκαν όλοι, είχε έρθει και καϊκι από το Βόλο για να τους πάρει και είχε αράξει αρόδο στου Αη-Δημήτρη. Είπαν λοιπόν στα ψέμματα ότι θα κάνανε μια γιορτή και καλέσανε τους χωροφυλάκους και τον τελώνη για κανένα μεζέ και είπαν ότι θα έχουσε και μουσική. Όταν αυτοί ξεγελαστήκανε και πήγαν για τη γιορτή, τους περικύκλωσαν, τους πιάσανε και τους είπαν ότι θα τους πάρουνε μαζί τους. Ήταν νύχτα και τραβούσανε από την Αγία Τριάδα για τον Άγιο Δημήτρη, συνάντησαν δύο νεαρά παιδιά είκοσι - είκοσι δύο χρονών τον Σπύρο Ζέρβα και τον Αντώνη Περριδη γιατί τότε φυλάγανε τα κοπάδια και τις νύχτες. Μπροστά πήγαινε ο καθοδηγητής Γιάννης Λίππας και όταν είδε τα παιδιά τους είπε:

Η κ. Ελισάβετ Ζέρβα στα πρόβατα, μπροστά στο καλύβι της στου Καρακάλου, εργατική και πάντα πολιτικά δραστήρια.

“ό,τι θα δείτε εδώ δεν θα πείτε τίποτα αλλοιώς θα σας πάρουμε μαζί μας”. Φτάσανε τελικά στον Άγιο Δημήτρη και η βάρκα τους κουβαλούσε στο καϊκι και φύγανε. Στο χωριό την άλλη μέρα μαθεύτηκε η απόδραση, ήρθανε οι Γερμανοί και συλλάβανε κατοίκους τους χωριού για να τους ανακρίνουν. Πιάσανε τον Ντάιμα, τον πρόεδρο της κοινότητας, τον Βαλσάμη, τον Βαρτάν Κοκοριάν. Τον Αντώνη Περριδη και τον Σπύρο Ζέρβα επειδή δεν ειδοποίησαν εγκαίρως θα τους πήγαιναν για εκτέλεση. Από το ξύλο που τους έδωσαν έσπασε το δέρμα και το αίμα έτρεχε σαν νερό. Έπεσε τότε πάνω ο πρόεδρος, "δεν ξέρανε" τους είπε και έτσι τελικά μετά από δύο μήνες που τους άφησαν και ήταν σκέτοι σκελετοί, κατέφυγαν στο βουνό. Το κτίριο που τους φυλάκισαν σήμερα το κάνανε μουσείο αλλά έπρεπε στα εγκαίνια του να καλέσουν και όλους τους ανθρώπους που έζησαν τα πραγματικά γεγονότα".

Τρύπια Σπηλιά

Η "Τρύπια σπηλιά" είναι μοναδικό γεωλογικό φαινόμενο θαλασσινής σπηλιάς με δύο εισόδους, μεγάλο κεντρικό χώρο και εύκολη διέλευση με βάρκα ή μικρό καϊκι. Τα χρώματα των τοιχωμάτων και του βυθού είναι καταπληκτικά και το φως που μπαίνει από τις εισόδους υποβλητικό. Είναι η απαραίτητη επίσκεψη μια φορά τουλάχιστον κάθε καλοκαίρι για όλους τους παραπλέοντες εκδρομείς.

Από που είσαι; Από το χωριό της γυναίκας μου!

Αρις Κουνενίδης

Την γυναίκα μου την Ιωάννα τη γνώρισα στα τέλη του 1966 και αφού μείναμε αρραβωνιασμένοι τρία χρόνια, παντρευτήκαμε το Δεκέμβριο του 1969. Όλο αυτό το διάστημα όλοι στην οικογένεια μου μί-

λαγαν συνεχώς για το νησί τους τον Αη-Στράτη. Κι αυτό στο νησί, κι εκείνο στο νησί και τι πεντακάθαρη θάλασσα και ντόπιο ουζάκι με μεζέ μαριδούλα, και, και, και, τρία ολόκληρα χρόνια άκουγα για αυτό το περιβόητο νησί, που εγώ μόνο σαν τόπο εξορίας το ήξερα και ως εκ τούτου το φανταζόμουν σαν ένα βραχώδες και άγονο ξερονήσι.

Εγώ τώρα γέννημα θρέμμα Πειραιώτης (με πατέρα Κρητικό) έζησα και μεγάλωσα δίπλα στη θάλασσα. Ο Πειραιάς τότε, τη δεκαετία του 50 και του 60, ήταν σχεδόν μια επαρχιακή παραθαλάσσια πολιτειούλα. Κάτι μεγαλύτερο από τη Μύρινα να φανταστείτε. Όλα τα παιδιά μεγάλωναν δίπλα στη θάλασσα. Μπάνιο, βαρκάδες, ψάρεμα ήταν οι καθημερινές μας διασκέδασεις τον ελεύθερο χρόνο μας.

Αφού και τα ραντεβουδάκια μας, σαν μεγαλώσαμε, στα βραχάκια της Πειραιϊκής γινόντουσαν...

Έχοντας λοιπόν μια παθολογική αγάπη για τη θάλασσα και με το συνεχές περ - περ των Γιαννάκηδων, έφτασα στο σημείο να περιμένω πως και πως τη στιγμή που θα επισκεπτόμουν κι εγώ αυτό το ...περιβόητο νησί. Τελικά αυτό συνέβη τον Ιούλιο του 1970 που πήρα τη πρώτη καλοκαιρινή άδεια, σαν μόνιμος υπάλληλος του Υ.Ε.Ν. (δεκαπενθήμερη είναι η πρώτη κανονική άδεια των Δ.Υ.). Μπήκαμε λοιπόν ένα απόγευμα στο Ε/Γ ΜΥΡΤΙΔΙΩΤΗΣΣΑ στο λιμάνι του Πειραιά και ξεκινήσαμε για το περιβόητο νησί. Σαν ξημέρωσε το επόμενο πρωί, κάποια στιγμή γύρω στις 6.30 νάσου και παρου-

σιάζεται μπροστά μου ο οικισμός. Η πρώτη μου εντύπωση ήταν ότι πρόκειται για ένα μεγάλο ορνιθοτροφείο, σαν αυτά που έβλεπα περνώντας από τα Μέγαρα. Καινούριος βλέπετε ο οικισμός, επίπεδος, χωρίς ίχνος πράσινου (μετά φυτεύτηκαν οι πρασιές των σπιτιών και πρασίνισε κάπως ο τόπος), με αυτά τα χαμηλά, ομοιόμορφα και κολλημένα μεταξύ τους σπιτάκια αυτή την εικόνα μου πέρασαν.

Το καράβι σταμάτησε, ως γνωστόν, αρόδου κι ο Παναγιώταρος ο Μουστάκας με την αξέχαστη "ΜΑΡΙΝΕΛΑ" του πλεύρισε στο μπαρκαρίζο και μας παρέλαβε. Ντάλα καλοκαίρι κι όλοι-όλοι οι επιβάτες είμασταν η γυναίκα μου, ο αδελφός της κι εγώ. Στο μουράγιο μας περίμενε η συχωρεμένη η θεία Αθηνά Γαλανάκη, πούχε φέρει μαζί της τον Αραπαντώνη για να πάρει τις βαλίτσες μας. Η πρώτη μέρα πέρασε πολύ ευχάριστα. Μπάνιο με τις ώρες, ρακέτες, ηλιοθεραπεία, ψαροντούφεκο (μόνο στα ρηγά...) και μια φανταστική ψαρόσουπα από μια δίκιλη σκόρπενα, πούφερε πεσκέσι ο Μήτρος ο Κουτρούλης στον κουινιάδο μου από την χαρά του που ξανάβλεπε το φίλο και συμμαθητή του μετά από είκοσι τόσα χρόνια. Σαν βράδιασε όμως τα πράγματα σκουρήνανε. Ηλεκτρικό ρεύμα τότε δεν υπήρχε (η νεότευκτη Δ.Ε.Η δεν είχε λειτουργήσει ακόμα), τηλεόραση γιόκ, μαγαζιά τίποτα, μας έπιασε ψυχοπλάκωμα. Συνηθισμένος ως τότε σ' ευχάριστες διακοπές, τότε Ύδρα, τότε Σπέτσες, τότε Μύκονο με τα μπαράκια, τα κλαμπ, τη νυχτερινή ζωή (28 χρονών ήμουνα τότε, στο καφε-νέ του Κολοβού θα διασκέδαζα;) βλαστήμησα την ώρα και τη στιγμή που ήρθα.

Από την άλλη μέρα όμως τα πράγματα αλλάξαν ριζικά. Κατ' αρχή στις επτά το πρωί βρέθηκα να πίνω το καφεδάκι μου, δίπλα στο ακροθαλάσσι, έξω από μια ξύλινη παράγκα πούχε μετατρέψει σε καφεενδάκι ο μακαρίτης ο Στάθης ο Λημιός, καθισμένος σε μια ψάθινη καρέκλα κι αγνατεύοντας το Όρος. Οι ροδοπορτοκαλιές ανταύγιες της ανατολής στον ουρανό και το καθρέφτισμα τους στη θάλασσα δημιούργουσαν ένα ονειρικό φωτιστέφανο γύρω από τη λαμπερή φιγούρα του Αγίου Όρους. Ήταν μια πανέμορφη εικόνα που δε θα ξεχάσω ποτέ. Και τα καλλίτερα έπονται.

Λίγο αργότερα, με τη μεσολάβηση του Βύρωνα του Μανικάκη -στενού οικογενειακού φίλου της γυναίκας μου και του αδελφού της- επιβιβαζόμασταν στην ολοκαίνουρια (τότε) ξύλινη βάρκα του Αντώνη του Γερογιαννάκη, με την οκτάρα την Tohatsu, δώρο του αείμνηστου πατέρα του Βασίλη για την εισαγωγή του στο Πανεπιστήμιο και σαλπάρουμε για τα (άγνωστα σε μένα τότε) παραμυθένια ακρογιάλια του νησιού.

Άγιος Αντώνης, ΑγιοΔημήτρης, Φτελιό, Λιδαριό, ΑγιοΝικόλας, Φράγκου. Μπουνάτσα η θάλασσα, πεντακάθαρη, σ' άφηνε να δεις και τη παραμικρή λεπτομέρεια στο βυθό. Μια πανδαισία χρωμάτων πρωτόγνωρη για μένα, εμένα πούχα γεννηθεί και μεγαλώσει στην θάλασσα. Στου Φράγκου ξεμπαρκάραμε, ήταν μαζί κι ένα Πειραιωτάκι, φίλος του Βύρωνα (Κυπριανό ή κάπως έτσι το λέγαμε) πούπαιζε ωραία κιθάρα. Αφού ξεσαλώσαμε όλο το πρωινό στο κολύμπι και τις ρακέτες, το μεσημέρι απολαύσαμε ένα υπέροχο γεύμα με τεράστιους ψητούς σαργούς που είχαν πιάσει με το ψαροντούφεκο ο Βύρων και ο Αντώνης. Το βράδυ όμως ήταν η μεγάλη έκπληξη. Κι η έκπληξη ήταν το πρωτόγονο αλλά γραφικό ταβερνάκι του μακαρίτη του Αντώνη του Τσικρικά. Φωτισμός με λούξε, γραμμόφωνο με λαϊκές και νησιώτικες πλάκες, ψωμί ζημωτό απ το Φανιώ, αθερίνα τηγανιτή, ντομάτες από το περιβόλι, λωλοκαβούρες, πεταλίδες πλακί, και τσίπουρο από το καζάνι του μακαρίτη του Βασίλη του Μανικάκη. Έγινε εκείνο το βράδι ένα τρικούμπερτο γλέντι σχεδόν μέχρι το πρωί.

Κάπως έτσι πέρασαν κι' υπόλοιπες μέρες της πρώτης μου καλοκαιρινής άδειας, με καθημερινές αποδράσεις σ' ακρογιάλια του νησιού, εκδρομούλες - με τα γαϊδουράκια του Κόμνα που τα 'πινε κι αυτός μαζί μας τα βράδια κι ένιωθε υποχρεωμένος - στα μαντριά των τσεχαγιάδων, οι οποίοι μας φίλευαν φρεσκοαρμεγμένο γάλα και ολόφρεσκα αυγά και τα βράδια τσιπουροκατανύξεις στου Τσικρικά με τραγούδι και χορό μέχρι πρωίας. Κάποιες φορές ερχότανε κι ο μακαρίτης ο Βασίλης ο Μανικάκης με κάποιον άλλο (δε θυμάμαι τ' όνομα του) με τις λύρες τους και τότε γινότανε χαμός.

Φεύγοντας θυμάμαι - μας ξεπροβόδιζε και πάλι, κλαίγοντας, η μακαρίτισσα η θεία Αθηνά - ένιωσα ότι αποχωρίζομαι όχι ένα μέρος που απλά πέρασα τις καλοκαιρινές μου διακοπές αλλά το χωριό που γεννήθηκα και μεγάλωσα.

Κι' από τότε (εκτός από ελάχιστες εξαιρέσεις) κάνω κάθε καλοκαίρι διακοπές ΣΤΟ ΧΩΡΙΟ ΜΟΥ, ...κι' όχι στο χωριό της γυναίκας μου.

Ο Βασίλης Μανικάκης με τη λύρα του στου Τσικρικά. (φωτό: Γ.Σιγάλας)

Θεσσαλονίκη 2008: Δημήτρια με Άη Στράτη

Γιάννης Κουτσουρίδης

Τα Δημήτρια, ο θεσμός που για 43η χρονιά στολίζει και φέτος τη Θεσσαλονίκη με εκδηλώσεις πολιτισμού υψηλού επιπέδου, αγκάλιασαν διπλά το νησί

μας με αγάπη.

Η θεατρική ομάδα καθηγητών με την επωνυμία "Η Παιδεία... τέχνας κατεργάζεται", για δύο συνεχόμενες βραδιές στις 8 και 9 Νοεμβρίου, παρουσίασε στο κατάμεστο Δημοτικό Θέατρο "Ανετον" την παράσταση "Εκείνα τα χρόνια, παιδί μου, στον Άη Στράτη...", σε μια απόπειρα θεατρικής απόδοσης των αφηγήσεων που είχαν συλλέξει και εκδώσει τα παιδιά του Γυμνασίου και του Λυκείου του Άη Στράτη το σχολικό έτος 1998-1999.

μερίδες, το ραδιόφωνο, την τηλεόραση και το Διαδίκτυο, έλαβε η έκθεση φωτογραφιών του Βασίλη Μανικάκη με τίτλο "Άη Στράτης - Φωτογραφικά ίχνη 1940-1970", που έγινε από 10 μέχρι 30 Νοεμβρίου στο Τελλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Η έκθεση, που συνδιοργανώθηκε από το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας και Αιγαίου, τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Θεσσαλονίκης και τη Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ανατολικής Θεσσαλονίκης, στήθηκε υποδειγματικά με τη φροντίδα του Βύρωνα Μανικάκη για να παρουσιάσει τον τόπο, την καθημερινή ζωή των ντόπιων και των εξορίστων αλλά και το φονικό σεισμό. Ο επισκέπτης είδε να αναδεικνύεται ένας Άη Στράτης, που δεν είναι μόνο το ξεχωριστό σύμβολο μιας ταραγμένης περιό-

Ο Πρόεδρος του Συλλόγου Γ. Νικολέτος με τον Βύρωνα Μανικάκη στο Τελλόγλειο Ίδρυμα Θεσσαλονίκης.

Ο ζωγράφος, συγγραφέας και πρώην εξορίστος στον Άη Στράτη Γιώργος Φαρσακίδης μίλησε για την εμπειρία της εξορίας και το φωτογράφο. Για το νησί, το φωτογράφο αλλά και την καλλιτεχνική αξία των ίδιων των φωτογραφιών μίλησε και ο Πρόεδρος της Κοινότητας Χαράλαμπος Μακρής ο οποίος έκανε και τα εγκαίνια, ενώ παραβρέθηκε και ο Πρόεδρος του Συλλόγου των Απανταχού Αγιοστρατιτών "Ο Άγιος Ευστράτιος", Γιώργος Νικολέτος.

Στο τέλος της εκδήλωσης η θεατρική ομάδα καθηγητών "Η Παιδεία... τέχνας κατεργάζεται" παρουσίασε τρία αποσπάσματα από την παράστασή της. Για όλους εμάς, που ο Άη Στράτης δεν είναι απλά ένα ακόμα ακριτικό νησί αλλά κομμάτι της ζωής μας, η έκθεση αυτή λειτούργησε συναισθηματικά, καθώς στις φωτογραφίες αναγνωρίσαμε πρόσωπα δικά μας, αγαπημένα, εικόνες όμορφες αλλά χαμένες. Θα κλείσω, όμως, μεταφέροντας εδώ την περιγραφή που άκουσα να κάνει από κινητού τηλεφώνου κάποιος άγνωστος επισκέπτης εκείνο το βράδυ: "Είναι φανταστικά! Βλέπεις εικόνες που σε ξαναγουρίζουν πολλά χρόνια πίσω, σε μια άλλη Ελλάδα. Αφού κι εγώ, που δεν έχω σχέση με το νησί, έχω συγκινηθεί. Να έρθεις να τη δεις οπωσδήποτε!"

Η παράσταση, σε θεατρική διασκευή και σκηνοθετική επιμέλεια του Γιώργου Φράγκογλου, πρωτοπαρουσιάστηκε πέρσυστην πλατεία του χωριού, στις 21 Ιουνίου. Τότε ήταν μια ξεχωριστή εμπειρία όχι μόνο για τους Αγιοστρατίτες αλλά και για τους καθηγητές -ερασιτέχνες ηθοποιούς, οι οποίοι με έκπληξη και συγκίνηση διαπίστωσαν ότι ανάμεσα στους θεατές κάθονταν και κάποιοι από τους αληθινούς πρωταγωνιστές των ιστοριών αυτών.

Μία προς μία οι δώδεκα ιστορίες, αστείες ή σοβαρές, συγκινητικές ή συγκλονιστικές, παρουσίασαν στο κοινό της πόλης μια κοινωνία από άλλο τόπο και άλλο χρόνο, αλλά τόσο οικεία σε μας που την έχουμε ζήσει... Με τρόπο απλό μεταφέρθηκαν εδώ οι αυθεντικές φωνές των παλιών και η φρεσκάδα της εφηβικής γραφής, σε κείμενα -μικρά διαμάντια- όπως "Ο θησαυρός του Άη-Θανάση", "Το τηγάκι της Κατερίνας" και "Θειάφι, κρασί και ούζο".

Πολύ μεγαλύτερη προβολή, στις εφη-

δου της νεότερης πολιτικής μας ιστορίας, αλλά είναι παράλληλα ένας τόπος καθημερινός, ανθρώπινος, ένα ξεχωριστό κομμάτι της ελληνικής επαρχίας που έσβησε.

Στα εγκαίνια, που έγιναν με την παρουσία πλήθους κόσμου, μίλησε ο Βύρων Μανικάκης για το πώς ξεκίνησε η ανάδειξη και έκθεση του μοναδικού σε σημασία Αρχείου χάρη στον πρώην Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας Κωστή Στεφανόπουλο.

Εικαστικά

Η Γιούλα Ιωαννίδου, δασκάλα, μητέρα τριών παιδιών, ζει και εργάζεται στη Θεσσαλονίκη. Τα τελευταία 17 χρόνια περνά τα καλοκαίρια στο νησί μαζί με την οικογένειά της και πέρσι το καλοκαίρι μας έδειξε ένα δείγμα από τις καλλιτεχνικές δημιουργίες της. Καλή συνέχεια!

“Όπου κι αν βρεθώ, στη δουλειά, στο δρόμο, με ή χωρίς τα παιδιά, σε κάποιο καινούριο μέρος, και -ακόμα καλύτερα- στις διακοπές στο αγαπημένο μας νησί, τον Αη Στράτη, κάτι μπορεί να τραβήξει την προσοχή μου, να μου δώσει έμπνευση. Και τότε με χρώματα και κυρίως με υλικά, που εύκολα βρίσκει κανείς τριγύρω στη φύση ή πεταμένα σαν άχρηστα από άλλους ανθρώπους, πιάνω να δημιουργήσω κάτι. Μια ζωγραφιά, κάποιο κολλάζ ή ένα κόσμημα ή μια κατασκευή. Έτσι απλά ομορφαίνω τις ώρες της ξεκούρασης, και με τις δικές μου δυνάμεις κάνω τέχνη. Μια τέχνη που με εκφράζει και χαίρομαι όταν αρέσει και σε άλλους”.

Η αιμοδοσία που οργάνωσε ο Σύλλογος πέρσι τον Αύγουστο στο νησί και με μεγάλη επιτυχία λειτούργησε ανταποδοτικά. Συγχωριανός μας που χρειάστηκε 5 φιάλες αίμα πριν 2 μήνες, επικοινωνήσε με τον Πρόεδρο του συλλόγου ο οποίος επειγόντως ειδοποίησε το Νοσοκομείο Γ. Γεννηματάς και μέσα σε δύομισι ώρες το απαραίτητο για την εγχείριση αίμα βρισκονταν στο νοσοκομείο Ιπποκράτειο, στην διάθεση του ασθενούς. Του ευχόμαστε περαστικά. Αίμα δόθηκε επίσης για τον Μακρή Θέμη, τον Κουγιαγκά Θωμά και την Γιάννου Αγγελική.

Ο Σύλλογος οργανώνει νέα αιμοδοσία την Κυριακή 9 Αυγούστου 2009 στον Αη-Στράτη.

Ο χορηγός αυτού του τεύχους είναι:

Νικόλαος Λ. Παγώνης

Χειρουργός Οφθαλμίατρος

Ορθ. Χριστ. Ενώσεως 12

Περιστέρι - Άγιος Αντώνιος

Τηλ.: 210 5750566 6977 609090

τον ευχαριστούμε θερμά!

Γίνετε χορηγοί στα έξοδα γραφίστα και τυπογραφείου του εντύπου μας. Επαγγελματίες βάλτε διαφημίσεις. Οι συντοπίτες μας θα ανεβάσουν τις πωλήσεις τους και θα βοηθήσουν στην συνέχιση της έκδοσης μας.

Ειδήσεις

- ✓ **Ο Πρόεδρος του Συλλόγου Γ. Νικολέτος** και ο επίτιμος πρόεδρος είχαν συνάντηση με τον Υφυπουργό Ναυτιλίας κ. Καμένο, τον Μάιο, όπου συζήτησαν για τις συγκοινωνίες, και για την υποστήριξη του νησιού και του συλλόγου. Ο Υφυπουργός ήταν γενικά θετικός.
- ✓ **Το χωριό μας ομορφαίνει**, ανακαινίζεται η αγορά με πρόγραμμα που πρότείνει και πραγματοποίησε η κοινότητα. Συγχαρητήρια!
- ✓ **Αναμένουμε μέσα στον Ιούνιο να δρομολογηθεί** και το γρήγορο πλοίο “Παναγία η θαλασσινή” πρώην “Κεντέρης” όπως έχει εξαγγελθεί αρκεί, να μην κάνει πρώτα το γύρο του Αιγαίου πριν πιάσει στον Αη-Στράτη!
- ✓ **Πολιτικός γάμοι στο νησί**
Βίον ανθόσπαρτον ευχόμαστε στην Άλκηστις Γαλανάκη.
Να ζήσουν και καλούς απογόνους στην Βλαστού Ελένη.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Κάρολος Παπούλιας βράβευσε φέτος τους αριστούχους μαθητές του νησιού μας, τον Προβατά Γεώργιο του Εμμανουήλ και τον Γιάννο Νικόλαο του Ευσταθίου. Ο Σύλλογος μας έδωσε τα συγχαρητήρια στα παιδιά αυτά που μας έκαναν υπερήφανους και τους προσέφερε από ένα φορητό DVD player.

Η ιστοσελίδα του Συλλόγου είναι:
www.aistratis.gr

Όποιος θέλει να λαμβάνει ενημέρωση μέσω e-mail για νέα άρθρα και φωτογραφίες από το site του Συλλόγου να στείλει e-mail στην διεύθυνση pkritsikis@aistratis.gr

Τα Συλληπητήρια μας για αυτούς που έφυγαν:

Ουρανία Παρδάλη
Γεώργιος Ζέρβας
Θωμάς Κουγιαγκάς
Κωνσταντίνος Πουλάκος
Ελένη Μανικάκη
Δημήτρης Γαλανάκης
Κωνσταντίνος Κουτσουρίδης

Ο Σύλλογος όπου ειδοποιήθηκε εγκαίρως έστειλε στεφάνι.

Η ταχυδρομική διεύθυνση της εφημερίδας είναι:

“Τα Νέα του Αη-Στράτη” (Γιώργος Σιγάλας) Αλωνίων 32Α, 145 62 Κηφισιά, Αθήνα.

Στείλτε επώνυμα άρθρα, επιστολές, ειδήσεις, σχόλια, κοινωνικά θέματα (μέχρι 600 λέξεις), παλιές φωτογραφίες του νησιού και των ανθρώπων του για να δημοσιευτούν. Την εφημερίδα τη γράφουμε όλοι μαζί.